

**SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY**

ŠTÁTNA REPREZENTÁCIA - DAR, ŠPERK

BAKALÁRSKA PRÁCA

FA-5469-40157

2009/2010

Viera Kováčová
Vedúci záverečnej práce: doc. akad. soch. Peter Humaj

Čestné vyhlásenie

Vyhlasujem, že som celú bakalársku prácu vypracovala samostatne s použitím uvedenej odbornej literatúry.

Bratislava, 7. 6. 2010

.....

vlastnoručný podpis

Podakovanie

Chcela by som poďakovať vedúcemu bakalárskej práce doc. akad. soch. Petrovi Humajovi, za poskytnutú podporu a cenné informácie pri mojich otázkach.

Obsah

Textová časť:

Anotácia v SJ	5
Anotácia v AJ	6
Úvod	7
Cieľ práce	8
○ Ľudské práva	8
Popis riešenia	12
○ Drotárstvo	14
○ Striebro ako materiál	15
Technologický postup výroby	17
Rešerš	20

Obrazová časť:

prípravné skice	24
technická dokumentácia	27
vizualizácia	34
poster	36
fotografie modelu	37
použitá literatúra	43

Študijný odbor: dizajn

Názov bakalárskej práce: Štátna reprezentácia – dar, šperk

Meno a priezvisko: Viera Kováčová

Akademický rok: 2009/2010

Vedúci bakalárskej práce: doc. akad. soch. Peter Humaj

Anotácia v SJ

Cieľom mojej práce je zviditeľniť činnosť ľudí, ktorí pracujú v prospech ostatných a obetujú sa pre iných. Témou je reprezentačný dar – a ja som si zvolila šperk, pretože ten pre mňa predstavuje osobné poďakovanie osobe, ktorá svoj život zasvetila pomoci iným a bráneniu ich základných ľudských práv, ktoré sú v našom okolí chápané ako samozrejmosť, ale pre väčšinu obyvateľov zeme sú iba snom a túžbou. Nemám vybranú konkrétnu osobu, pretože je možné, ak by ich bolo viac, vytvoriť niekoľko originálov. V práci sa zaoberám šperkom ako takým, ale aj prečo šperk a prečo ho darujem osobe brániacej ľudské práva a slobody, opisujem vlastný návrh a tiež jeho ručnú remeselnú výrobu. Pri návrhu a jeho prevedení má tiež svoju úlohu náhoda, ktorú tiež odôvodňujem a zaručujem ňou originalitu svojho návrhu aj pri výrobe limitovanej edície, kde nie je možné, aby boli dva objekty totožné. Neoddeliteľnou súčasťou práce sú postupy a návrhy, teda skice, od zrodu myšlienky až po jej prevedenie do konkrétnej podoby, 3D vizualizácie s možnosťami drobnej zámeny témy a variabilitou šperku a tiež fotografie, ktoré dokumentujú priebeh celej práce.

Branch of study: design

Name of the bachelor work: national representation – present, jewel

Student: Viera Kováčová

Academic year: 2009/2010

Supervisor: doc. akad. soch. Peter Humaj

Anotácia v AJ

The aim of my work is to visualize an activity of people who work for others benefits and sacrifice for others. The theme is a representative present - and I chose jewel, because for me it represents a personal acknowledgement to the person who has dedicated his life to helping others and to defending their fundamental human rights that are obvious in our surroundings, but only a dream and a desire for most people living on the Earth. I have not selected a specific person, because if there were more of them, it is possible to make a few originals. In my work I am concerned with the jewel itself, but also with a question why the jewel and why do I give it to a person who defends human rights and freedom, I describe my own design and also its hand manufacturing. In design there also a coincidence plays an important role, to which I also give reasons and I guarantee the originality of design and production of limited edition, where is not possible two objects to be identical. An inseparable part of the work are procedures and designs, sketches, from the birth of the idea to its transferring into a specific form, 3D visualization with possibilities of small replacement of topic and variability of jewel and also including photographs which are documenting the whole process of my work.

Úvod

Šperk je od pradávna považovaný za symbolický artefakt. Či už symbolizuje niečo nadprirodzené, mystické a má so sebou prinášať určitý druh ochrany či šťastia – amulet, určovať sociálne postavenie nositeľa, alebo ako je to už v dnešnej dobe bežné stáva sa neodmysliteľným módnym doplnkom.

Dnes sa šperk stáva dokonca skulptúrou. Je to socha tela a takto som poňala aj ja svoju prácu. Ako suchu pre telo, ktorá je nielen darom vyjadrujúcim umelcove cítenie a pripomínajúci obdarovanému nejakú udalosť pre neho významnú, ale ako konečné prepojenie kovu s človekom. Kov pre mnohých ľudí pôsobí veľmi chladne, najmä svojou tvrdosťou a leskom, je to však veľmi húževnatý a tvárny materiál, ktorý má neuveriteľné možnosti a už len jeho použitie sa stáva inšpiráciou.

Moja práca – reprezentačný dar – šperk je určený pre osobu, ktorá sa zaujíma o ľudské práva a bojuje za ne. Aj samotný názov Pohladenie vychádza z dotykov, ktoré sú ľuďom tak blízke. Nejde však len o dotyky, ktoré je vidieť, dotyky, ktoré je cítiť, ide aj o dotyky, ktoré pohladia na duši a tu sa práve blížim k samotnej téme a chcem aby moja práca vyjadrovala vďaku osobe bojujúcej za ľudí a brániacej ich základné ľudské práva, ktoré sú až neuveriteľne často porušované. Ved' aj v našom okolí sa páchajú neprávosti na deťoch, ale aj starších ľuďoch, ktorí sú často zahnaní do úzkych a nedokážu si sami poradiť. Pre týchto ľudí je jedinou záchranou obetavosť a chuť pomáhať, ktorú niektorí prejavujú a preto som sa rozhodla využiť túto príležitosť a venovať tému svojej bakalárskej práce práve im.

Cieľ práce

Mojím cieľom bolo znázorniť jemnosť a húževnatosť, ktorú treba mať pri práci venujúcej sa ľuďom. Toto som znázornila ako jemný dotyk peria, ktoré pôsobí síce krehko, ale je dostatočne húževnaté na to, aby zanechalo po sebe odkaz aj v materiály pôsobiacom tak tvrdo a to v kove. Mojou prácou je náhrdelník, reprezentačný dar.

Práca s ľuďmi je veľmi dôležitá a je to tiež jedna z najťažších činností. S ľuďmi sa totiž pracuje veľmi ťažko a je potrebná neuveriteľná trpezlivosť a tolerantnosť. Ľudské práva sú ale často porušované a je potreba venovať sa tejto záslužnej činnosti.

o Ľudské práva

Ľudské práva sú (podľa prirodzenoprávnej náuky) dané práva, ktoré prislúchajú každému človeku od narodenia. V minulosti boli tieto práva priznávané iba vládcom a šľachte, zatiaľ čo obyčajným ľuďom len v malej miere, prípadne boli celkom upierané. Medzi základné ľudské práva patrí napríklad právo na život, osobnú slobodu a bezpečnosť, prejavu, svedomia, spolčovania, právo zhromažďovania a iné.

Sú to univerzálne práva všetkých ľudských bytostí, nezávislé od jurisdikcie alebo iných faktorov ako sú etnický pôvod, národnosť, náboženstvo, pohlavie a pod. Myšlienka ľudských práv pochádza z filozofických myšlienok a konceptov prirodzených práv formovaných hlavne počas doby osvietenstva.

Ako je evidentné zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv, sú ľudské práva, prinajmenšom v povojnovom období, konceptualizované na základoch ľudskej dôstojnosti a ponechávajú si svoj univerzálny charakter.

Existencia, opodstatnenosť a obsah ľudských práv sú neustálym predmetom diskusie filozofických a politických vied. Z právneho hľadiska sú ľudské práva zakotvené v medzinárodných zákonoch a dohodách, ako aj vo vnútroštátnych zákonoch mnohých krajín. Pre mnohých ľudí však teória ľudských práv ide nad rámec zákona a tvorí morálnu základňu pre reguláciu súčasného geopolitického poriadku. Pre nich znamenajú aj demokratické ideály.¹

Národy Európy sú pri vytváraní stále užšieho spojenia odhodlané zdieľať mierovú budúcnosť na základe spoločných hodnôt. S vedomím svojho duchovného a morálneho dedičstva, je únia založená na nedeliteľných a univerzálnych hodnotách ľudskej dôstojnosti, slobody, rovnosti a solidarity; je založená na princípoch

---

¹ http://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%BDudsk%C3%A9_pr%C3%A1va

demokracie a zákonnosti. Do centra svojich aktivít stavia jednotlivca a to zavedením občianstva únie a vytvorením oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Únia prispieva k zachovaniu a rozvoju týchto spoločných hodnôt pri rešpektovaní rozmanitosti kultúr a tradícií národov Európy, ako aj národnej identity členských štátov a organizácie ich verejných orgánov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni; snaží sa podporovať vyvážený a udržateľný rozvoj a zabezpečuje voľný pohyb osôb, tovaru, služieb a kapitálu, ako aj slobodu zriadenia.

Únia uznáva tieto základné práva a princípy:

HLAVA I – DÔSTOJNOSŤ

ľudská dôstojnosť

právo na život

právo na nedotknuteľnosť osoby

zákaz mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu

zákaz otroctva a nútených prác

HLAVA II – SLOBODY

právo na slobodu a bezpečnosť

rešpektovanie súkromného a rodinného života

ochrana osobných údajov

právo uzavrieť manželstvo a právo založiť rodinu

sloboda myslenia, svedomia a náboženského vyznania

sloboda prejavu a právo na informácie

sloboda zhromažďovania a združovania

sloboda umenia a vedeckého bádania

právo na vzdelanie

slobodná voľba povolania a právo na prácu

sloboda podnikania

vlastnícke právo

právo na azyl

ochrana v prípade vystáhovania, vyhostenia alebo extradície

HLAVA III – ROVNOSŤ

rovnosť pred zákonom

nediskriminácia

kultúrna, náboženská a jazyková rozmanitosť

rovnosť medzi ženami a mužmi

práva dieťaťa

práva starších osôb

integrácia osôb so zdravotným postihnutím

HLAVA IV – SOLIDARITA

právo pracovníkov na informácie a konzultácie v rámci podniku

právo na kolektívne vyjednávanie a kolektívne akcie

právo na prístup k službám zamestnanosti

ochrana v prípade bezdôvodného prepustenia

spravodlivé a primerané pracovné podmienky

zákaz detskej práce a ochrana mladistvých pri práci

rodina a pracovný život

sociálne zabezpečenie a sociálna pomoc

zdravotná starostlivosť

prístup k službám všeobecného hospodárskeho záujmu

ochrana životného prostredia

ochrana spotrebiteľa

HLAVA V – OBČIANSTVO

právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu

právo voliť a byť volený vo voľbách do orgánov samosprávy obcí

právo na dobrú správu vecí verejných

právo na prístup k dokumentom

európsky ombudsman

petičné právo

sloboda pohybu a pobytu

diplomatická a konzulárna ochrana

HLAVA VI – SPRAVODLIVOSŤ

právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces

prezumpcia nevinu a právo na obhajobu

zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov

právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin

HLAVA VII – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA UPRAVUJÚCE VÝKLAD A UPLATŇOVANIE CHARTY

rozsah pôsobnosti

rozsah a výklad práv a zásad

úroveň ochrany

zákaz zneužívania práv²

---

² http://www.ludskeprava.euoiuris.sk/index.php?link=charta_zakladnych_prav_eu

Popis riešenia

V mojej práci hrá hlavnú úlohu kov, ktorý je chladný, ale ak sa správne použije dokáže pôsobiť neuveriteľne mäkko a jemne. Šperk je najviac predmet, ktorý dokáže zahriať pri srdci a to nielen preto, že je to dar, ale aj ako predmet, ktorý pretrvá, ba časom môže získať na hodnote. A to je aj mojim cieľom, potešiť človeka, ktorý robí radosť osobám žijúcim nielen v jeho okolí, ale posúva svoje pôsobenie aj za hranice, a to nemusia byť hranice obcí, miest, či štátov, ale hranice možností, ktorými nám dokazuje, že vždy sa dá urobiť viac.

Základné ľudské práva sú pre niektorých samozrejmosťou, ale väčšinou sa ich porušovanie prehliada. Ak sa o nich aj hovorí, tak nad ich porušovaním iba neveriacky krútíme hlavou, ale to je všetko, čo robíme pre nápravu. Preto si myslím, že ľuďom venujúcim sa tejto práci je potrebné prejavíť vďaku, aj keď väčšina je natoľko skromná, že si myslia, že ich práca je samozrejmosťou a nezaslúžia si špeciálne ocenenia. Avšak ľudia, ktorým svojou činnosťou pomohli si to nemyslia a vďačia im za veľa, v mnohých prípadoch aj za život. Preto si myslím, že je dôležité poukázať na týchto ľudí a oceniť ich záslužnú činnosť.

V mojom návrhu náhrdelníka predstavuje perie jemnú a krehkú dušu človeka. Je ľahké ako vánok a vietor ho môže zaviať kamkoľvek. Náhrdelník sa skladá z dvanástich článkov, ktoré sú pospájané očkami, čo by malo odkazovať na súdržnosť, cit a ochotu pomôcť jeden druhému, avšak očka sú flexibilné a kedykoľvek sa môžu prepojiť a tým sa môže meniť situácia aj v živote, kde môže nastať situácia, že ten, čo nám pomohol môže potrebovať našu pomoc a naopak. Súčasne však pri názve Pohladenie odkazujem na dotyky a nerozlučnosť či už druhovú alebo spoločenskú, pretože človek je tvor spoločenský a pre svoj život potrebuje kontakt s inými ľuďmi. Teda nerozlučnosť je tiež témou, ktorú spracovávam vo svojom návrhu. Jednotlivé články sú pospájané a je možné prispôbiť dĺžku náhrdelníka pridaním alebo odobraním článkov. Na náhrdelníku tiež symbolizujú čas, ktorý nie je možné ovládať, a občas ho máme viac, občas menej, aspoň podľa nášho zdania, pretože čas plynie všetkým rovnako, nikto nemá protekciu, a to je dôvodom žiť naplno a vážiť si každú chvíľku, ktorú môžeme obetovať pre druhého a preto, aby sme niekomu vyčarili úsmev na tvári. To je totiž pocit, ktorý nám nik nezoberie. Ako štylizovaný úsmev môže pôsobiť jeden dvoj článok, ktorý som umiestnila vo svojom návrhu asymetricky na jednu stranu a do jeho stredu som zaradila namiesto spoja s očkami emailový štvoruholník, ktorý je čiernej farby nielen pre decentnosť čiernej v spojení so striebrom, ale má tiež poukazovať na tmavé chvíľky, ktoré stretnú každého a každý

z nás je rád, ak mu niekto podá pomocnú ruku. Pretože nie je možné, aby bol čo len jeden z nás dokonalý a chyby patria k nášmu životu, poukazujú na to, čo sme mohli urobiť inak a dávajú nám možnosť poučiť sa. Na emailovom štvorci je však ryha, ani ten som nenechala hladký a urobila som na ňom jemnú nerovnosť, ktorá pôsobí jemne, nie je veľmi výrazná a má prepojenie na štruktúru peria, ktorá je vtlačená do jednotlivých článkov. Jednotlivé články sú jednoduché časti vypíleného plechu, do ktorého je valcami vtlačená štruktúra peria. Každý je jedinečný a pri valcovaní mala veľkú váhu aj náhoda, ktorou valcovacia stolica perie vťahovala medzi valce. Aj v ľudskom živote hrá hlavnú úlohu náhoda, aj keď si to mnohokrát neuvedomujeme. Náhoda je dôležitou súčasťou nášho života a mnohokrát jej vďačíme za veľa, možno viac ako si myslíme. Počet článkov je prispôsobiteľný, aby obdarovaný dostal dar šitý na mieru. Je možné články pridávať alebo odoberať a nositeľ dostáva niečo, čo je nielen originál, ale aj variabilný šperk, ktorý sa jednoducho prispôsobuje majiteľovi.

Perie som nevolila podľa konkrétneho rodového druhu vtáctva, ale som výber nechala tiež na náhodu. V mojej práci sa nachádza perie z holuba, andulky, husi a tiež slepačie. Rôznorodosť peria je ako rôznorodosť v nás, či už výzorová alebo duševná, pretože každý z nás je originál, môžeme sa podobať, ale nie je možné, aby boli dvaja ľudia totožný. Je rôzne tiež, aký druh otláčku zanechalo perie, je to buď celá štruktúra peria alebo iba časť a to najvýraznejšia štruktúra - kostra, alebo iba nevýrazným obtisk niečoho neurčitého.

Perie je rôzne aj z pohľadu pôvodu vtáctva. Od sliepky, ktorá je domáca hrabavá hydina chovaná pre vajcia a mäso, husi, ktorá je tiež chovaná doma, ale je tiež sťahovavým vtákom, má husté perie a je to vták žijúci pri vode³, andulky, ktoré sa u nás nevyskytujú vo voľne žijúcej prírode. Sú chované ako domáci miláčikovia, ktorí prinášajú trochu exotiky do našich domovov. Na náhrdelníku sa nachádza aj holubie perie, ktorý je jedným z najčastejšie sa vyskytujúcim vtákom na zemi. Je to sociálny druh, ktorý žije v obrovských krdľoch⁴. A tiež som použila perie patriace havranovi, či vrane, ktorí sú považovaní za jedných z najinteligentnejších vtákov a živočíchov.

Jednotlivé články sú pospájané očkami, ktoré sú dvoch rozmerov a to nie len podľa priemeru vretena, na ktorom boli natočené, ale aj priemerom drôtu. Používam dva druhy drôtu a to s priemerom 0,8 a 0,6 mm, pretože na upevnenie očka na článok som potrebovala pevnejšie očko, ktoré je aj väčšie rozmerovo, ale nechcela som použiť tieto očká aj na spojenie medzi sebou, pretože pôsobili rozmerne a preto som sa rozhodla použiť očko z tenšieho drôtu aj priemeru. Na začiatku som uvažovala

---

³ http://sk.wikipedia.org/wiki/Hus_div%C3%A1

⁴ http://sk.wikipedia.org/wiki/Holub_s%C5%A5ahovav%C3%BD

o spôsobe akým prepojí jednotlivé články a nakoniec som sa rozhodla pre drôt, pretože návrh má byť aj reprezentačným darom zo Slovenska a mal by pripomínať našu krajinu. Drôt je teda jedným zo symbolov Slovenska, nie pre svoj tvar, ale pre použitie a pre pôvod drotárstva ako remesla na Slovensku.

- Drotárstvo

Drotárstvo vzniklo na Orave a Kysuciach, kde bolo najtypickejším doplnkovým zamestnaním. Jeho vznik okrem hospodársko-sociálnych príčin pravdepodobne ovplyvnila blízkosť sliezskych manufaktúr na výrobu drôtu, ktorý kysuckí furmani vozili v rámci feudálnych povinností zo Sliezska do Uhorska. Drôt sa stal základným materiálom a zároveň z jeho názvu sa vytvorilo pomenovanie doplnkového zamestnania. Vyrábali sa z neho rôzne predmety dennej potreby - lyžičníky, vešiaky, cedidlá, naberačky na halušky, podnosy pod žehličky a nádoby, vidličky, košíky, pasce na hlodavce a zver, a. p. Drotári, ponúkajúci svoje služby na opravu kuchynského riadu a svoje výrobky, vandrovali nielen po Rakúsko - Uhorsku, ale aj v ďalších štátoch Európy i v zámorí. V poslednom období sa drotárstvo opäť dostáva do povedomia verejnosti. Teraz už však nie ako remeslo vyrábajúce predmety každodennej potreby, ale ako umelecké remeslo, nadväzujúce na drotárske tradície v oblasti severozápadného Slovenska, ktoré vyrába predmety umeleckej hodnoty⁵.

Drôt som však nepoužila iba na bežné spojovacie očka ale tie som sa rozhodla spestriť štvorhranným očkom, ktoré je o okrúhle spojovacie očko zachytené guličkou. Navyše som ho vyrábala zo štvorhranného drôtu. Pri gulčkách, ktorými sú očka prichytené som využila vlastnosť striebra sčervenieť, vynechala som teda pri poslednej úprave morenie v kyseline, ktoré by kov vybielilo a využila som sčervenanie spôsobené obsahom medi v zliatine a celý náhrdelník tým získal nový rozmer aj vo farbe, nie je teda strieborno čierny, ale drobné detaily v podobe malých guličiek sú jemne naružovelé. Pričom je to farba ľudského tela, teda úplne korešponduje s témou ľudských práv a poukazuje na človeka ako takého, teda na ľudskú schránku, ktorá je sídlom ducha.

Náhrdelník som vyrábala celý zo striebra, pričom som sa snažila čo najviac a najvhodnejšie využiť vlastnosti, ktoré tento kov poskytuje. Je to kov, ktorý má striebrobielu farbu a vysoký kovový lesk. Je veľmi mäkké, kujné a ťažké, je tiež výborným vodičom elektriny. Na vzduchu je stále. Na výrobu šperkov je najvhodnejšia zliatina striebra a medi, ja som pre svoj návrh využila dve rýdzosti a to 925 a 800, kde

---

⁵ <http://www.danielle.dot.sk/Pomocne/Historia%20drotarstva.htm>

sa nachádza viac medi a teda bolo jednoduchšie pracovať s farbou a to na guľčkách pri spojovacích očkách, kde som využila práve väčšie percento tohto prídavného materiálu, ktorý podfarbuje pôvodnú striebornú farbu.

○ Striebro ako materiál

Rovnako ako zlato bolo striebro známe už odpradáva. Staroveké národy si cenili viac striebra ako zlata. Grécky názov striebra – argyros – pochádza od slova argos, čo znamená biely. Rimania ho pomenovali argentum. Toto slovo je odvodené od arménskeho koreňa slova biely, svietiaci. Najstaršie nálezy strieborných šperkov pochádzajú z Blízkeho Východu, z východnej časti Malej Ázie. Rimania dovážali tento kov z povrchových baní v Španielsku. Neskôr bolo tohto kovu toľko, že jeho cena sa rovnala cene obecných kovov.

V Čechách sa začalo striebro ťažiť asi v 7.stor., o čom svedčia haldy kameňov obsahujúcich stopy strieborných rúd. Na Slovensku sa striebro dolovalo už v 6.stor. pri Kremnici a Banskej Štiavnici. Zatiaľ najväčšie náleziská striebra sú v Mexiku, Peru, Argentíne a iných zemiach Južnej Ameriky. V 17.stor. boli objavené veľké náleziská v Japonsku.

V prírode sa nachádza striebro v menšom množstve rýdze, častejšie však v zlúčeninách. Rýdze striebro je v prírode veľmi vzácne, častejšie je primiešané v zlato. V rudách sa nachádza v rade zlúčenín so sírou, antimónom, telúrom, olovom a inými kovmi. Najbohatšími rudami sú leštenec strieborný – argenit a leštenec olovnatý – galenit.

Rýdze striebro (strieborné ionty) má silný antibakteriálny účinok, čo sa využíva k prechovávaniu pitnej vody buď v strieborných nádobách, alebo s niekoľkými kúskami rýdneho striebra na dne kovových nádob. Striebro sa používa nielen v strieborníctve a zlatníctve, ale tiež, a to v omnoho väčšom množstve vo fotografii, elektronike i iných odvetviach chemického a strojárkeho priemyslu⁶.

Ako zapínanie som zvolila jednoduchý systém dvoch krúžkov zo štvorhranného drôtu, ktoré do seba zapadajú a je nielen ľahko zapínateľný, ale aj veľmi jemne pôsobí. Svojou geometriou sa prispôsobuje zvyšku náhrdelníku, kde jednotlivé články sú geometricky rozložené, spojené krúžkami a v spojoch sa tiež nachádzajú štvorhranné očka s guľčkami. Geometria je teda niečo, s čím vo svojom návrhu pracujem a hrám sa s ňou. Je inšpiratívna a je tiež hravá.

---

⁶ BRANIŠ, Antonín . *Materiály pro zlatníky a klenotníky*. 1. Praha : Primossa, a.s.

Celkový výraz však dáva náhrdelníku patina, ktorou som pokryla jemný reliéf peria a zvýraznila ho. Náhrdelníku navyše dodáva historický výzor, ktorý ozvlášťňuje moderný šperk. Patina je vlastne zašlost' časom, ktorá v striebre vzniká a to pôsobením vonkajších vplyvov a prostredia, dá sa však odstrániť jednoduchým spôsobom a to leštením. Historický výraz som spojila s náhrdelníkom nielen z dôvodu zvýraznenia štruktúry vtlačenej do jednotlivých článkov, ale aj pre spojenie histórie s témou spracovávanou v mojej bakalárskej práci a to témou ľudských práv. historický výzor moderného šperku poukazuje na prepojenie súčasnosti s minulosťou pri pohľade do budúcnosti. Je pre nás dôležité, aby sme zistili, kto sme a na to poukazuje minulosť, kráčame však vpred, do budúcnosti, žiť sa ale dá iba dnes. Preto zvýraznenie štruktúry peria spôsobom poukazujúcim na minulosť spájam s ľuďmi ako takými.

V náhrdelníku Pohľadanie som teda vyjadrovala človeka a snažila som sa vnieť trochu poznania, pochopenia a solidarity do svojho návrhu. Je dôležité, aby sme nezabúdali na to, že sme ľudia. Je príjemný pocit niekoho obdarovať a spôsobiť tým radosť nielen obdarovanému, ale aj sebe. Dotyk je niečo tak prirodzené, že si to mnohokrát ani neuvedomujeme a je neuveriteľné, ako nám môže chýbať. Aj drobný prejav náklonnosti, či podanie rúk priateľov dokáže viac, ako by sme si mohli myslieť.

Technologický postup výroby

Číslo operácie	Opis operácie	Pomôcky
1	Príprava materiálu	
2	Výroba spojovacieho očka <ul style="list-style-type: none"> ○ žíhať materiál ○ narezať drôt na potrebnú dĺžku ○ prilícovať a spájať drôt do tvaru štvorca, moriť ○ opracovať spoje po spájkovaní ○ prispájať drôt určený na spoj a vytvoriť guľičku na konci, moriť ○ opracovať spoj po spájkovaní 	Náradie a pomôcky na spájkovanie, lupienková píla, posuvné meradlo, plochý a polkruhový pilník, H ₂ SO ₄ , voda
3	Výroba okrúhlych spojovacích očiek <ul style="list-style-type: none"> ○ žíhať materiál ○ ťahať materiál na požadované priemery ○ Žíhať, moriť, leštiť ○ natočiť drôt na vreteno ○ Narezať očká 	nožnice, polkruhový a plochý pilník, polkruhové a kruhové kliešte, drevené kladivo, prievlak, olej, H ₂ SO ₄ , voda
4	Výroba uzáveru	lupienková píla, plochý a polkruhový pilník, valcovacia stolica, nožnice,

	<ul style="list-style-type: none"> ○ žíhať materiál ○ natočiť drôt na vretene ○ Narezať očka ○ upraviť spoj na možnosť prevlečenia dvoch očiek vzájomne cez seba 	H ₂ SO ₄ , voda
5	<p>Výroba článkov plechu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ žíhať materiál ○ leštiť materiál ○ valcovať materiál ○ orysovať materiál ○ vyrezať materiál ○ opracovať okraje po vyrezaní 	Náradie a pomôcky na spájkovanie, leštiaca pasta, leštička, valcovacia stolica, rysovacia ihla a pomôcky na orysovanie, lupienková píłka, plochý y polkruhový pilník
6	<p>Montáž náhrdelníka</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ vyvŕtať dierky do článkov ○ spájať články očkami ○ vložiť do očiek s väčším priemerom štvorcové očko ○ vykonať povrchovú úpravu – leštiť, čistiť ○ patinovať ○ povrchová úprava 	Vrtačka, ploché kliešte, plochý a polkruhový pilník, H ₂ SO ₄ , voda, leštiace a čistiace prostriedky, patina
7	<p>Nanesenie emailu</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nasypenie práškoveho emailu na vybrané miesto 	Práškový email, horák, plech ako podklad, brúsne papiere, leštiace a čistiace pomôcky

	<ul style="list-style-type: none"> ○ nahriatie podkladového plechu ○ brúsenie prebytku emailu ○ povrchová úprava 	
8	<p>Patinovanie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ naniesenie patiny vatičkou ○ opláchnutie pod vodou ○ leštenie kožou 	<p>Patina, vatová tyčinka, H₂O, koža, leštiaca pasta</p>

Použitá literatúra

- /1/ http://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%BDudsk%C3%A9_pr%C3%A1va
- /2/ http://www.ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=charta_zakladnych_prav_eu
- /3/ http://sk.wikipedia.org/wiki/Hus_div%C3%A1
- /4/ http://sk.wikipedia.org/wiki/Holub_s%C5%A5ahovav%C3%BD
- /5/ <http://www.danielle.dot.sk/Pomocne/Historia%20drotarstva.htm>
- /6/ BRANIŠ, Antonín . *Materiály pro zlatníky a klenotníky*. 1. Praha : Primossa, a.s.
- /7/ ING. ŠAFRÁNKOVÁ, Iveta; NAGIOVÁ, Edita. *Technológia : pre 1. a 2. ročník SOU*. 1. Bratislava : MEDIA TRADE, spol. s.r.o., 2001
- /8/ ING. ŠAFRÁNKOVÁ, Iveta; NAGIOVÁ, Edita. *Technológia : pre 3. ročník SOU*. 1. Bratislava : MEDIA TRADE, spol. s.r.o., 2001